

KARTA PRZEDMIOTU

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Geniusz... i co dalej? Biografie twórców i bohaterów literatury pozytywizmu i Młodej Polski na manowcach prawa i psychiatrii
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Genius... and What Next? Biographies of Authors and Literary Heroes of Positivism and Young Poland at a Blind Alley of Law and Psychiatry
Kierunek studiów	Filologia polska
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	stacjonarne
Dyscyplina	literaturoznawstwo
Język wykładowy	polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	dr hab. Monika Kulesza
---	------------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
konwersatorium	30	IV	2

Wymagania wstępne	Warunkiem wstępnym przystąpienia do konwersatorium jest znajomość literatury epoki pozytywizmu i Młodej Polski. Oczekiwana jest także ogólna wiedza o historii II połowy XIX w. i początku wieku XX oraz wiedza o sztuce tamtych czasów. W trakcie trwania zajęć wymagane jest przygotowanie do każdego konwersatorium (zwłaszcza: dobra znajomość tekstów, będących przedmiotem analizy).
-------------------	--

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C. 1. Zapoznanie z najistotniejszymi zjawiskami, nurtami, osobowościami twórczymi i dokonaniem autorów okresu pozytywizmu i Młodej Polski.
C. 2. Zapoznanie studentów z najbardziej kontrowersyjnymi sylwetkami twórców pozytywizmu i Młodej Polski oraz pogłębienie praktycznych umiejętności analizowania i interpretacji tekstu.

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student rozpoznaje podstawowe metody analizy i interpretacji różnych wytworów kultury i dzieł literackich okresu	K_W02

	pozytywizmu i Młodej Polski, uwzględniając okoliczności powstania, kontekst tradycji, przypisuje dzieło do poszczególnych nurtów literackich a także sytuuje wytwory kultury w kontekście właściwych teorii lub prądów literackich.	
W_02	Student opisuje i charakteryzuje literaturę pozytywizmu i Młodej Polski z uwzględnieniem kontekstu literatury i kultury powszechnej	K_W09
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student bada, wyszukuje, analizuje i ocenia zjawiska w literaturze i kulturze	K_U02
U_02	Student krytycznie czyta utwory literackie oraz akademickie teksty językoznawcze i literaturoznawcze oraz odbierać wytwory kultury z zastosowaniem typowych metod, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, miejsca w procesie historyczno-kulturowym	K_U09
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student odpowiedzialnie pełni rolę zawodową, potrafi planować i realizować tradycje zawodu przez całe życie	K_K02

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

Podczas konwersatorium przedstawione i omówione zostanie zagadnienie kulturowej i społecznej roli genialnego artysty z uwzględnieniem komplikacji ścieżek biograficznych i twórczych;

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne <i>(lista wyboru)</i>	Metody weryfikacji <i>(lista wyboru)</i>	Sposoby dokumentacji <i>(lista wyboru)</i>
WIEDZA			
W_01	analiza tekstów z dyskusją	sprawdzenie umiejętności praktycznych – analizy tekstu	oceniony tekst drobnej pracy analitycznej
W_02	praca w grupach (rozwiązywanie zadań, dyskusja)	zaliczenie ustne	karta zaliczeniowa
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	prezentacja	zaliczenie ustne	ocena prezentacji (ocenie podlega dobór materiału, sposób prezentacji, umiejętność zbudowania wypowiedzi) karta zaliczeniowa
U_02	giełda pomysłów	zaliczenie ustne	karta zaliczeniowa
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	dyskusja	zaliczenie ustne	karta zaliczeniowa

VI. Kryteria oceny, uwagi...

Frekwencja na zajęciach – dopuszczalne dwie nieobecności usprawiedliwione w ciągu semestru

Aktywność na zajęciach – 20 %

Ocena pracy pisemnej – 20 %

Ocena prezentacji na temat biografii wybranego wybitnego artysty (bądź jego dzieła) ukazującej niejednoznaczność i komplikacje ścieżek artystycznych - 60%

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	30
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	30

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
<ul style="list-style-type: none"> • M. Foucault , <i>Szaleństwo i społeczeństwo, Filozofia, historia, polityka. Wybór pism.</i> Warszawa-Wrocław 2000 • W. Gutowski, <i>Erotyczne bestiariusz Młodej Polski</i>, [w:] tegoż, <i>Mit-Eros-Sacrum. Sytuacje młodopolskie</i>, Bydgoszcz 1999. • <i>Kobieta fatalna czy fatum natury</i> [w:] W. Gutowski, <i>Nagie dusze i maski</i>, Kraków 1992. • S. Kukurowski, <i>Motyw szaleńca w literaturze różnych epok</i>, (w:) Acta Universitatis Vratislaviensis, Wrocław 2012. • C. Lombroso, <i>Geniusz i obłąkanie</i>, Warszawa 1987. • A. Mazur, <i>Pod znakiem Saturna. Topika melancholii w późnej twórczości Elizy Orzeszkowej</i>, Opole 2010, cz. 2: <i>Postaci spod znaku Saturna</i>, cz. 3: <i>Anatomia melancholików</i>, s. 163-260. • <i>Salome i Androgyne; Bóg, ofiara, clown czy psychopata</i>, [w:] M. Podraza-Kwiatkowska, <i>Symbolizm i symbolika w poezji Młodej Polski</i>, Kraków 1994. • T. Sobieraj, <i>Pozytywistyczne dylematy. Szkice o problemach literatury, filozofii i nauki</i>, Poznań 2016. • <i>Somnabulicy; Ciemność na nas uderza</i>, [w:] M. Podraza-Kwiatkowska, <i>Somnabulicy, dekadenci, herosi</i>, Kraków 1985. • <i>Bezdogmatowcy i melancholicy</i>, [w:] H. Markiewicz <i>W kręgu Żeromskiego. Rozprawy i szkice historycznoliterackie</i>, Warszawa 1977.
Literatura uzupełniająca
<ul style="list-style-type: none"> • M. Baranowska, <i>W noc pójdę ciemną</i> [w:] tejże, <i>Kraj modernistycznego cierpienia</i>, Warszawa 1981. • E. Boniecki, <i>Modernistyczny dramat ciała (Maria Komornicka)</i>, Warszawa 1998. • M. Podraza-Kwiatkowska, <i>Tragiczna wolność (o M. Komornickiej)</i>, [w:] tejże, <i>Somnabulicy-dekadenci-herosi</i>, Kraków 1985. • J. Prokop, <i>Konkwistador na morzach mroku</i> [w:] T. Miciński, <i>Poezje</i>, Kraków 1980. • <i>Rozbita dusza i jej cień (Tetmajer)</i> [w:] M. Stala, <i>Pejzaż człowieka</i>, Kraków 1994. • S. Sierotwiński, <i>Maryla Wolska. Środowisko, życie, twórczość</i>, Wrocław 1963. • A. Wydrzycka, <i>Rymów gałązeczki skrzydlate. W świecie poetyckim Bronisławy Ostrowskiej</i>, Białystok 1998.